

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and 1
Winnipeg, Man., Canada.

З'являється три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X. Ч. 106 (1159).

СУБОТА, 8. ВЕРЕСНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 8th, 1928. No. 106 (1159). VOL. X.

300 британських майнерів вертає до старого краю

РОБІТНИКИ НЕ ЗНАЙШЛИ В НАНАДІ ПРАЦІ І ПЛАТНІ, ЯКУ ЇМ ОБІЦЯНО ПЕРЕД ВИЅДОМ З ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

Дейвід Кирквуд, робітничий посол британського парламенту зі Скотландії, розслідує положення британських майнерів, спроведжених на жинва.

Денна преса повідомляє, що минулої середі через Вінніпег переїхало 300 британських робітників, які вертають до старого краю. В цій партії має бути около 70 робітників, що всіли на поїзд у Вінніпегу. Головною причиною їх повороту є те, що вони не змогли знайти праці за платню, яку їм обіцяно у Велкій Британії, а то й зовсім не могли дістати праці на жинвах у західних провінціях Канади.

Газета "Вон Биг Юніон Бюлетин" з 6. вересня каже, що в останній хвилі отримала відомість про те, що Кюнард і Гвайт Стар Ліній відсилають назад до старого краю 250 британських робітників, що приїхали до Канади на жинва й опинилися без праці і без грошей. Повертаючі робітники мають підписати заяву, що вони звернуть 12 фунтів стерлінгів (около 60 доларів) за свій

переїзд після прибуття до Британії. Дуже можливим є, що мова йде тут про одних і тих самих робітників, що вертають до Велкої Британії.

У Вінніпегу перебуває тепер Дейвід Кирквуд, робітничий посол британського парламенту зі Скотландії, і він почав розслідувати положення британських робітників у Канаді. Він мав на конференції в цій справі з іміграційними та іншими урядниками і на днях має вийхати в околицю Саскатуну, щоб на місці розслідувати положення. Він розслідує також справу самовбивства одного британського майнера на фармах у Саскечевані.

Кирквуд нап'ятував Болдвінів план вислання британських майнерів до Канади як злочинний, бо нема організованих старань подбати про всіх робітників, що прибули до Канади.

ДОМАГАЮТЬСЯ ПІДТРИМКИ ВІД ОРГАНІЗОВАНИХ РОБІТНИКІВ.

Британські безробітні майнери на засіданні Трейдс енд Лейбор Кавсисл у Вінніпегу. — Домагаються платні, яку обіцяно їм в Британії, або депортації.

Британські безробітні майнери, яких спроведжено до Канади на жинва і які опинилися без праці і без средств до життя, вдалися за допомогою до Трейдс енд Лейбор Кавсисл у Вінніпегу. На мітинг той організації минулого вівторка явилася делегация британських робітників і предложила дову петицію зі своїми скаргами й домаганнями.

Делегация домагалася, щоб канадійська іміграційна влада знайшла роботу для британських робітників з платнею по \$4.00 і \$5.00 на день, або депортувала їх. Таку платню обіцяно їм у Велкій Британії за відомом канадійського уряду і вони не можуть її дістати. Вони пробували працювати на жинвах, але їм платили тільки по \$1.00, \$2.00 і \$2.50 на день. Коли вони не хотіли працювати за таку низьку платню,

вони підпадали аневагам і застрашувано з боку іміграційної влади. Їм казали, що вони недосвідчені й повинні вдовольнитися тим, що їм дають.

В петиції сказано, що британських робітників викинено з іміграційного будинку без грошей. Деякі з них були примушені спати де попало. Одні пішли ночувати на поліційну станицю, інші були примушені спати на дворі.

Кожного дня вертають нові британські робітники, що відмовляються працювати за меншу платню, як гарантовано їм у Велкій Британії. Тому вони домагаються, щоб іміграційна влада сповнила обіцянки, які зробила у Велкій Британії, або депортувала їх.

Президент Тейлор обіцяв, що Трейдс енд Лейбор Кавсисл дасть всяку допомогу, яка буде в його силі.

ГЕНЕРАЛ МАНУЕЛЬ ТРЕВІНО БУДЕ ПРЕЗИДЕНТОМ МЕКСИКА.

ЕЛЬ ПАСО, Тексас, 6. вересня. — "Ель Континенталь", місцева еспанська газета, отримала сьогодні відомість з міста Мексика, що всі мексиканські посли й сенатори згодилися в середі іменувати генерала Мануеля Тревіно, губернатора стейту Коагуїла, провізоричним (тимчасовим) президентом Мексика від 1. грудня.

"Ель Континенталь" каже, що президент Калес погратулював політичним провідникам за їх вибір і що тепер треба лише підтвердження конгресу, щоб Тревіно проголосити офіційно президентом.

МІСТО МЕКСИКО, 3. вересня. — Президент Калес виголосив на відкритті нового конгресу промову, в якій рішучо відмовився бути президентом після 30. листопада, коли скінчиться речиньця його президентури. Він заявив також, що більше ніколи в своїм житті не буде президентом Мексика.

ВБИЛИ 27 ПОВСТАНЦІВ.

МІСТО МЕКСИКО, 5. вересня. — Офіційні звідомлення кажуть сьогодні, що федеральне військо убило 27 повстанців, які напали на містечко Пенхало в стейті Гванаухато.

Кук гостро осуджує кооперацію з буржуазією

Секретар Майнерської Федерації виголосив на Трейд-Юніонім Конгресі зворушаючу промову, в якій закликав трейд-юніоні не йти на союз з ворогом. — Майнерський провідник зімлів підчас промови і треба було винести його з салі.

ЛОНДОН, 6. серпня. — А. Дж. Кук, секретар Майнерської Федерації Велкої Британії, зімлів і впа сьогодні, коли промовляв на мітингу Трейд-Юніоніого Конгресу. Його тремало було винести з салі.

У своїй промові він гостро п'ятував пропозицію індустриального мира, зроблену рік тому лордом Мелчетом, бившим сер Адредом Мондом. Реакційні провідники британського трейд-юніоніого руху без ніяких вагань ідуть на співробітництво з капіталістами і це дуже болючим для Кука, який є дуже чуливою людиною.

Кук став широко відомий в часі британського генерального страйку. Він є одним з передових і найбільш активних провідників британської робітничої класи. Через всі останні роки він завзято бореться з реакційним проводом у британським трейд-юніонім русі.

Коли Кука занесли до другої кімнати, він скоро прийшов до себе. Він виголосив зворушаючу промову, в якій закликав трейд-юніоні охоронити себе незалежним зростом, а не союзом з ворогом (себто з капіталістами). Він заявив, що не зайшла ніяка зміна у відношенні капіталістів до робітників, хоч де хто надіявся її на початку переговорів над пляном Монда в справі тіснішої кооперації між капіталістами а робітниками.

БЕН ТОРНЕР ГРОЗИТЬ УСІМ ЧЕРВОНИМ.

ЛОНДОН, 5. вересня. — Бен Торнер, президент Трейд-Юніоніого Конгресу, сказав сьогодні: "В наслідок сьодняшнього страйку, який є одним з передових і найбільш активних провідників британської робітничої класи. Через всі останні роки він завзято бореться з реакційним проводом у британським трейд-юніонім русі. Коли Кука занесли до другої

кімнати, він скоро прийшов до себе. Він виголосив зворушаючу промову, в якій закликав трейд-юніоні охоронити себе незалежним зростом, а не союзом з ворогом (себто з капіталістами). Він заявив, що не зайшла ніяка зміна у відношенні капіталістів до робітників, хоч де хто надіявся її на початку переговорів над пляном Монда в справі тіснішої кооперації між капіталістами а робітниками.

ВИКРИТО НОВУ ЕКОНОМІЧНУ ЗМОВУ В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ.

Державне Політичне Управління арештувало директорів чотирох найбільших московських фабрик.

МОСКВА, 3. вересня. — Державне Політичне Управління сповістило сьогодні, що арештувало директорів чотирох найбільших фабрик у Москві і ряд техніків у різних індустриях. Арештованих обвинувачують в участі в змовах проти продукції і за поваленням радянського уряду.

Вказують на подібність теперішніх арештів та обвинувачень з процесом донецьких саботажників і ходять поголоски, що теперішні змовники були фінансовані ворогами Радянського Союзу за кордоном.

депеша з Москви повідомляє, що Державне Політичне Управління арештувало директорів чотирох найбільших фабрик у Москві і ряд техніків у різних індустриях. Арештованих обвинувачують в участі в змовах проти продукції і за поваленням радянського уряду.

Вказують на подібність теперішніх арештів та обвинувачень з процесом донецьких саботажників і ходять поголоски, що теперішні змовники були фінансовані ворогами Радянського Союзу за кордоном.

РІЖНІ ВІСТІ

ГЕН. ЧЕЗАРЕ РОССІ ПЕРЕД ТРИБУНАЛОМ.

РИМ, 3. вересня. — Справу з генералом Чезаре Россі, недавнім приклонником а тепер ворогом фашистів і Муссоліні, відано до розгляду спеціального трибуналові, створеному в 1926 році для всіх справ, в яких розходиться про оборону держави і суд над тими, що намагаються повалити теперішній режим. Цей закон обіймає і ті провинни, які поповнено поза кордонами Італії. Будуть його судити за промови і статті, які він виголосив і написав в часі свого побуту у Франції.

родромі в Багдаді. Згинув на місці польський пілёт поручник Шалас. Два други учасники лету дізнали ушкодження. Для 2. серпня розбився під Краковом польський літак, який відбував звичайну службу. Катастрофа наступила через обірвання одного крила в літаку; він упав на поле, а пілёт убився.

ПОШУКУВАННЯ НАФТИ НА ЗАКАРПАТТЮ.

З кінцем липня й початком серпня були в Лугах під ужоцьким переходом директор копальниого уряду в Берегові та директор копалень Ахна-Солотвині та пробували там силу нафтових джерел, які вибиваються із землі. Слідуючого року мають зачати вертати ями, в глибині на 1,000 метрів.

НОВИЙ ВІНАХІД НІМЕЦЬКИХ ІНЖІНЕРІВ.

ВІЛЬГЕЛЬМСГАФЕН, Німеччина, 29. серпня. — Німці перевели проби з бившим воєнним кораблем "Церинген" і перемінили його на новий тип корабля. Корабель той може плисти по морю, рухатися, йти вперед або взад, скручувати й обертатися без людської допомоги на самих кораблі. Всі машини і помпи функціонують автоматично, а керує ними при допомозі радіових струй. Той експеримент коштував німецький уряд 2,500,000 марок і показався вповні удачним.

КАТАСТРОФИ З ПОЛЬСЬКИМИ ЛІТАКАМИ.

Польський літак, що вибрався в дорогу з Варшави до Багдаду, розбився над ранком 31. липня в земляний напіс на ае-

С.Р.С.Р. ФОРМАЛЬНО ПРИЛУЧИВСЯ ДО ПАКТУ.

МОСКВА, 6. вересня. — Заступник народного комісара закордонних справ Лівінов вручив французькому амбасадорові Ербетові ноту, в якій формально повідомляє про прилучення Радянського Союзу до пакту Келого.

Лівінов висловлює надію, що радянський уряд отримає повну лісту держав, що отримали запрошення прилучитися до пакту Келого.

МУССОЛІНІ ГРАТУЛЮЄ КОРОЛЕВИ АЛЬБАНИ.

ПІРАНА, Альбанія, 5. вересня. — Ахмед Зогу, новий король Альбанії, отримав сьогодні гратуляції з нагоди його вступлення на трон від італійського короля Віктора Емануїла й прем'єра Муссоліні.

ПОШЕСТЬ ДІТОЧОГО ПАРАЛІКУ В МАНІТОБІ.

Від кількох тижнів у Манітобі луотує пошесть діточого параліку, в наслідок чого відложено відкриття публичних шкіл у Вінніпегу на цілих два тижні, себто до 17. вересня. Якщо й тоді буде лютувати пошесть, вакації будуть далі продовжені. Відкриття шкіл відложено також в деяких округах на провінції. Досі померло на діточий паралік більше як 10 осіб, переважно дітей. Був один випадок, що помер 20-літній молодець.

СПРАВА МІНІМАЛЬНОЇ ПЛАТНІ ДЛЯ ДІВЧАТ.

На мітингу Трейдс енд Лейбор Кавсисл у Вінніпегу минулого вівторка явилася Г. Армстронг і говорила про умови, серед яких працюють дівчата у фабриках, реставрацій та інших заведеннях. Вона заявила, що роботодавці не дотримують мінімальної платні, хоч як вона низька; що дівчата, які мусять платити \$7.50 на тиждень за харчі і мешкання, в дійсності працюють за \$8.00, хоч мінімальна платня вносить \$12.00. Армстронг предложила резолюцію, яка домагається, щоб мінімальна платня для дівчат була піднесена з \$12.00 на \$15.00 на тиждень і щоб цей закон був стисло виконуваний. Резолюцію передано до законодавчого комітету.

БРИТАЙСЬКІ БЕЗРОБІТНІ МАЙНЕРИ НА ЗАСІДАННІ МІСЬКОЇ РАДИ.

Домагаються, щоб міська рада допомогла їм дістати безплатний переїзд до старого краю, а в міжчасі харчі й утримання. — Тов. Коалісник поставив відповідний внесок в цій справі. — Справу передано в руки мейора міста.

На засідання міської ради у Вінніпегу, що відбулося у вівторок 4. вересня, прибула делегация британських майнерів, яких спроведжено до Канади на жинва. Делегация вказувала на брак роботи і на мізерну платню, яку дають фермери, та домагалася, щоб міська рада дістала для них безплатний переїзд до старого краю, а в міжчасі дала їм утримання, бо іміграційна влада виганяє їх з іміграційного будинку і не дає їм більше їсти.

Делегати заявили, що в місті є від 350 до 400 британських робітників без праці. Вони готові працювати, але не за долара на день. Один промовець заявив, що працював 13 днів за 14 доларів. Другий працював два дні за 2 долари. По двох днях його відправлено як "недосвідченого". Інших відправлено під тим самим претекстом по днів праці.

Тов. В. Н. Коалісник, комуністичний алдермен, зробив внесок, щоб міська рада негайно зажадала від іміграційної влади, щоб вона в порозумінні з британським урядом дала цим робітникам безплатний переїзд до старого краю, а також харчі в дорозі.

Подібний внесок поставив також алдермен Флай з Незалежної Партії Праці і над цим внеском вивязалася довша дискусія, підчас якої т. Коалісник заявив, що робітники домагаються допомоги тільки тоді, коли до цього примушені. Далі він сказав, що багато робітників робили кілька спроб,

щоб дістати роботу за уміркованою платню, але, показалося, що фермери не хотіли їм платити більше як долар або два долари на день. Бритійський уряд повинен бути відповідальний за безробіття в Англії, а не спекуватися ці відповідальності висиланням безробітних до Канади, де вони обіжкують платню місцевим робітникам.

Буржуазний алдермен Ліч зробив поправку до внеску, щоб цю справу передати в руки мейора міста МекЛіна, а він має вдатися до відповідальних тіл і розсідати справу. За поправкою голосували всі буржуазні алдермени і її ухвалено 9 голосами проти 7.

Звіт Бриттейна.

На вівторковім засіданні міської ради прийнято також звіт Бриттейна про усталення платні місських робітників. Робітничі алдермени були проти прийняття звіту на тій підставі, що він має на меті обнижити платню. Вони вносили поправки, але всі вони були відкинени буржуазною більшістю.

Підчас дебати над звітом т. Коалісник висловив жаль, що місські робітники, поза поліцією і пожежною сторожею, не є досить сильно організовані, щоб з ними мусяли рахуватися. Він осудив також знехтування інструкцій міської ради, щоб звіт Бриттейна перевірили голори департаментів. Він уважає, що цей спеціальний комітет повинен бути вислуханий перед розпочаттям всякої іншої акції.

НОРВЕЗЬКІ РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІТАЮТЬ ЗАЛОГУ "КРАСІНА".

ОСЛЬО, Норвегія. — Норвезьке телеграфічне агенство повідомляє: "Робітничі організації Ставангеру влаштували обід на честь команди ледоколу "Красіна". На набережній команді зустріли представники цих організацій зі своїми стягами та червоними прапорами. Підчас зустрічі виголослено коротенькі промови, після чого всі рушили до будинку профсоюзів, причому по дорозі команду "Красіна" вітали величезні маси населення, що зібралися на вулицях.

Після обіду з промовами виступали представники норвезької компартії та норвезької робітничої партії, а також французький журналіст співробітник "Юманіте". Велика саяла будинку профсоюзів, де виголосувалася ці промови, була переповнена людьми. Від імені команди комісар Орас дякував за прийом. Після промов відбувся концерт і танки. Команді "Красіна" піднесено срібну вазу з квітами.

Виступаючи з промовою, представник норвезької комуністичної партії, кол. комуністичний депутат Егед Нісен сказав: "Ті, хто просив допомоги, не були друзями С.Р.С.Р."

— вони були фашисти і, маке телеграфічне агенство повідомляє: "Робітничі організації Ставангеру влаштували обід на честь команди ледоколу "Красіна". На набережній команді зустріли представники цих організацій зі своїми стягами та червоними прапорами. Підчас зустрічі виголослено коротенькі промови, після чого всі рушили до будинку профсоюзів, причому по дорозі команду "Красіна" вітали величезні маси населення, що зібралися на вулицях.

Після обіду з промовами виступали представники норвезької компартії та норвезької робітничої партії, а також французький журналіст співробітник "Юманіте". Велика саяла будинку профсоюзів, де виголосувалася ці промови, була переповнена людьми. Від імені команди комісар Орас дякував за прийом. Після промов відбувся концерт і танки. Команді "Красіна" піднесено срібну вазу з квітами.

Виступаючи з промовою, представник норвезької комуністичної партії, кол. комуністичний депутат Егед Нісен сказав: "Ті, хто просив допомоги, не були друзями С.Р.С.Р."

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти".